

21.08.2018

Asia/10

§ 200

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. valtuustoaloitteesta koskien korttelikohtaisia parkkipaikkoja kotihoidon ja -palvelun työntekijöille

HEL 2018-004921 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 17 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien korttelikohtaisia parkkipaikkoja kotihoidon ja -palvelun työntekijöille:

”Helsingin kotihoidon palvelu koostuu kotisairaanhoidon, kotipalvelun ja yökotihoiton käynneistä ja kotihoidon lääkäreiden käynneistä asiakkaiden koteihin.

Kotihoidon asiakaskäynteihin liittyviä pysäköintiongelmia on selvittänyt kaupungin toimialojen välinen työryhmä, jonka kaupunginjohtaja asetti 2010. Työryhmän puheenjohtajana toimi apulaiskaupunginjohtaja (rakennus- ja ympäristötoimen) Pekka Sauri ja sen loppuraportti valmistui 31.1.2011. Työryhmän tehtävänä oli selvittää mitä mahdollisuuksia tie-liikennelainsäädäntö antaa kotihoidon henkilökunnalle pysäköinnin helpottamiseksi ja tehdä ehdotus. Työryhmän raportin johtopäätöksenä todettiin, että Staran leasing-autojen käyttö oli karkeiden kustannusarvioiden perusteella taloudellisesti tehokkain tapa hoitaa kotihoidon palvelun toteuttamiseksi tarvittavat kuljetukset, ja sen arveltiin olevan myös joustavin liikkumistapa.

Nykytilanne

Kotihoidon työntekijät tekevät tällä hetkellä kotikäyntejä asiakkaiden luokse jalkaisin, polkupyörillä, julkisilla liikennevälineillä, Staran leasing-autoilla tai heille on myönnetty oman auton käyttöoikeus. Liikkumistapa kotikäynnille valitaan asiakkaan osoitteen, asiakkaan käynnin syyn mukaan tai työntekijän mukaan. Kaikilla kotihoidon työntekijöillä ei ole ajokorttia eikä omaa autoa käytettävänä. Eteläisen kantakaupungin alueella autoja ei käytetä lainkaan, koska parkkipaikkoja tai avointa tilaa ei ole auton pysäköintiin. Kotihoidon optimointiohjelma osaltaan korjaa kotihoidon työntekijöiden reittejä asiakkaalta toiselle, kun se otetaan käyttöön vuoden 2019 aikana.

Kotihoidon ohjaajille tehty alustava kartoitus pysäköintitilanteesta

Kotihoidon ohjaajille tehtiin alustava kartoitus kesäkuussa 2018, mitä ongelmia nykyinen pysäköintikäytäntö aiheuttaa kotihoidon henkilökunnalle päivittäisessä asiakaskäyntien suorittamisessa.

Kotihoidon henkilökunnalle jokapäiväinen parkkipaikkojen etsiminen asettaa aikatauluhaasteita, työaika kuluu parkkipaikan etsimiseen asiakastyön sijasta. Kotihoidon työntekijöitä on sakotettu, koska asiakkaan luona käynti venyi asiakkaan tarpeiden takia. Lisäksi sakkoja on saatu mm. siksi, että taloyhtiöiden asukkaat voivat kutsua pysäköinninvalvontafirman sakottamaan asukkaiden mielestä väärälle paikalle jätettyä autosta.

Pysäköintijärjestelyistä yksityisten tahojen ja kaupungin kiinteistöjen kesken ei ole sovittu keskitetysti, vaan jotkut lähipalvelualueet ovat sopineet erikseen eräiden taloyhtiöiden ja asiakkaiden kanssa pysäköinnistä. Näitä sopimuksia on kuitenkin erittäin vähän. Käytäntö vie paljon aikaa, ja on haavoittuva, jokaisen asiakkaan kohdalla tulee sopia erikseen ja kiinteistöjen ratkaisut vaihtelevat. Jotkut asiakkaat ovat antaneet kotihoidolle luvan käyttää omia parkkipaikkojaan.

Erityisen hankalaa on yökotihoidon työntekijöillä. Yöaikainen käynti tehdään usein yksin ja yöaikaan talojen parkkipaikat ovat täynnä. Parkkipaikka löytyy usein niin kaukaa, että yöhoitajat parkkeeraavat usein jalkakäytävälle, mutta eivät pelastustielle. Lisäksi kaupungissa on alueita, jotka ovat turvattomia kävellä kotihoidon repun kanssa yöaikaan.

Kotihoidon henkilökunta on maksanut itse pysäköintisakkonsa. Sakon saanut työntekijä tekee reklamaation pysäköinninvalvontafirmaan ja toisinaan saa peruttua sakon, mutta ei aina. Joissakin erityisen kohtuuttomissa tapauksissa kaupunki on korvannut sakon. Yleisesti ottaen henkilökunta pitää nykyisiä pysäköintiongelmia ja sakkomaksuja kohtuuttomina.

Selvityksessä ratkaisuvaihtoehtoiksi henkilökunta toivoo auton käytön sijaan myös skoottereita, sähkömopoja ja sähköpolkupyöriä. Selvityksen mukaan kotihoidon ohjaajat painottavat, että hoitotyön kotikäyntien pysäköintiongelmiin on saatava koko kaupunkia koskeva ratkaisu. Lisäksi selvityksessä on ratkaisuksi pohdittu erilaisia kuljetusmuotoja ja taksin käyttöä sekä ehdotetaan, että jokaisessa ao. tehtävään käytettävässä kaupungin leasing-ajoneuvossa olisi GPS-paikannin.

Tieliikennelain kokonaisuudistus

Hallitus on tehnyt hallituksen esityksen HE180/2017 tieliikennelainsäädännön ja siihen liittyviksi laiksi. Eduskunta hyväksyi 26.6.2018 hallituksen esityksen. Tieliikennepakettiin liittyvässä eduskunnan vastauksessa todetaan

uudenlainen tulkinta kotihoidon pysäköintiin kaupungeissa. Tämä tulee huomioida etsittäessä ratkaisuja kotihoidon pysäköintiongelmiin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kokonaisratkaisua kotihoidon hoitajien pysäköintiongelmiin etsitään koko kaupungin laajuisesti. Hoitajien ja lääkäreiden kotikäyntejä tehdään myös kotisairaalas- sa. Ratkaisuja pysäköintiin tulee käsitellä kokonaisuutena sekä kotihoi- don että kotisairaalan henkilökunnan osalta.

Kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan 14.8.2018 esittänyt, että Helsinki selvittäisi hoitajien kotona tehtävän asiakastyön kokemuk- set pysäköintipaikkatilanteesta ja että Helsinkiin kehitetään asiakkuus- kortteleihin asiointipysäköintipaikkajärjestelmä. Sosiaali- ja terveyslau- takunta on samaa mieltä selvityksen tekemisestä ja yhteisestä ratkaisu- jen etsimisestä. Lautakunta katsoo, että selvitykseen ja toimenpiteisiin on ryhdyttävä viipymättä.

Lautakunta katsoo myös, että kunnes kaupungin tasoinen selvitys ja toimenpiteet on tehty, kotihoitajien sakottamista tulisi voida neuvottelu- teitse estää esimerkiksi tuulilasiin asetettavalla kyltillä, joka ilmentää kyseessä olevan kotihoidon tai kotisairaalan auton. Tällöin ainakin kau- pungin pysäköinninvalvonta voisi jättää sakottamatta, mikäli auto ei ole liikennettä estävästi tai vaarallisesti pysäköity.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Jokapäiväinen parkkipaikan hakeminen on ylimääräinen ja turha pai- neen aihe kotihoidon kotikäynnillä. Sillä on negatiivisia työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia hoitajille, jotka tekevät asiakastyötä asiakkaiden kotona. Pysäköintipaikan etsimiseen kuluva aika on aina pois asiakkaiden luona käytetystä ajasta."

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun: "Lautakunta kat- soo, että selvitykseen ja toimenpiteisiin on ryhdyttävä viipymättä.

Lautakunta katsoo myös, että kunnes kaupungin tasoinen selvitys ja toimenpiteet on tehty, kotihoitajien sakottamista tulisi voida neuvottelu- teitse estää esimerkiksi tuulilasiin asetettavalla kyltillä, joka ilmentää kyseessä olevan kotihoidon tai kotisairaalan auton. Tällöin ainakin kau- pungin pysäköinninvalvonta voisi jättää sakottamatta, mikäli auto ei ole liikennettä estävästi tai vaarallisesti pysäköity."

21.08.2018

Kannattaja: jäsen Matias Pajula

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite kotiasiakastyötä tekevien pysäköintikokemusten selvittämisestä ja asioimispysäköinti mahdollisuudes
- 2 Esitys kaupunkiympäristölautakunnan lausunnoksi 14.8.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 17 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien korttelikohtaisia parkkipaikkoja kotihoidon ja palvelun työntekijöille:

”Helsingin kotihoidon palvelu koostuu kotisairaanhoidon, kotipalvelun ja yökotihoidon käynneistä ja kotihoidon lääkäreiden käynneistä asiakkaiden koteihin.

Kotihoidon asiakaskäynteihin liittyviä pysäköintiongelmia on selvittänyt kaupungin toimialojen välinen työryhmä, jonka kaupunginjohtaja asetti 2010. Työryhmän puheenjohtajana toimi apulaiskaupunginjohtaja (rakennus- ja ympäristötoimen) Pekka Sauri ja sen loppuraportti valmistui 31.1.2011. Työryhmän tehtävänä oli selvittää mitä mahdollisuuksia tie-liikennelainsäädäntö antaa kotihoidon henkilökunnalle pysäköinnin helpottamiseksi ja tehdä ehdotus. Työryhmän raportin johtopäätöksenä todettiin, että Staran leasing-autojen käyttö oli karkeiden kustannusarvioiden perusteella taloudellisesti tehokkain tapa hoitaa kotihoidon palvelun toteuttamiseksi tarvittavat kuljetukset, ja sen arveltiin olevan myös joustavin liikkumistapa.

Nykytilanne

Kotihoidon työntekijät tekevät tällä hetkellä kotikäyntejä asiakkaiden luokse jalkaisin, polkupyörillä, julkisilla liikennevälineillä, Staran leasing-

autoilla tai heille on myönnetty oman auton käyttöoikeus. Liikkumistapa kotikäynnille valitaan asiakkaan osoitteen, asiakkaan käynnin syyn mukaan tai työntekijän mukaan. Kaikilla kotihoidon työntekijöillä ei ole ajokorttia eikä omaa autoa käytettävänä. Eteläisen kantakaupungin alueella autoja ei käytetä lainkaan, koska parkkipaikkoja tai avointa tilaa ei ole auton pysäköintiin. Kotihoidon optimointiohjelma osaltaan korjaa kotihoidon työntekijöiden reittejä asiakkaalta toiselle, kun se otetaan käyttöön vuoden 2019 aikana.

Kotihoidon ohjaajille tehty alustava kartoitus pysäköintitilanteesta

Kotihoidon ohjaajille tehtiin alustava kartoitus kesäkuussa 2018, mitä ongelmia nykyinen pysäköintikäytäntö aiheuttaa kotihoidon henkilökunnalle päivittäisessä asiakaskäyntien suorittamisessa.

Kotihoidon henkilökunnalle jokapäiväinen parkkipaikkojen etsiminen asettaa aikatauluhaasteita, työaika kuluu parkkipaikan etsimiseen asiakastyön sijasta. Kotihoidon työntekijöitä on sakotettu, koska asiakkaan luona käynti venyi asiakkaan tarpeiden takia. Lisäksi sakkoja on saatu mm. siksi, että taloyhtiöiden asukkaat voivat kutsua pysäköinninvalvontafirman sakottamaan asukkaiden mielestä väärälle paikalle jätettyä autosta.

Pysäköintijärjestelyistä yksityisten tahojen ja kaupungin kiinteistöjen kesken ei ole sovittu keskitetysti, vaan jotkut lähipalvelualueet ovat sopineet erikseen eräiden taloyhtiöiden ja asukkaiden kanssa pysäköinnistä. Näitä sopimuksia on kuitenkin erittäin vähän. Käytäntö vie paljon aikaa, ja on haavoittuva, jokaisen asiakkaan kohdalla tulee sopia erikseen ja kiinteistöjen ratkaisut vaihtelevat. Jotkut asiakkaat ovat antaneet kotihoidolle luvan käyttää omia parkkipaikkojaan.

Erityisen hankalaa on yökotihoidon työntekijöillä. Yöaikainen käynti tehdään usein yksin ja yöaikaan talojen parkkipaikat ovat täynnä. Parkkipaikka löytyy usein niin kaukaa, että yöhoitajat parkkeeraavat usein jalkakäytävälle, mutta eivät pelastustielle. Lisäksi kaupungissa on alueita, jotka ovat turvattomia kävellä kotihoidon repun kanssa yöaikaan.

Kotihoidon henkilökunta on maksanut itse pysäköintisakkonsa. Sakon saanut työntekijä tekee reklamaation pysäköinninvalvontafirmaan ja toisinaan saa peruttua sakon, mutta ei aina. Joissakin erityisen kohtuuttomissa tapauksissa kaupunki on korvannut sakon. Yleisesti ottaen henkilökunta pitää nykyisiä pysäköintiongelmia ja sakkomaksuja kohtuuttomina.

Selvityksessä ratkaisuvaihtoehtoiksi henkilökunta toivoo auton käytön sijaan myös skoottereita, sähkömopoja ja sähköpolkupyöriä. Selvityksen mukaan kotihoidon ohjaajat painottavat, että hoitotyön kotikäyntien

pysäköintiongelmiiin on saatava koko kaupunkia koskeva ratkaisu. Lisäksi selvityksessä on ratkaisuksi pohdittu erilaisia kuljetusmuotoja ja taksin käyttöä sekä ehdotetaan, että jokaisessa ao. tehtävään käytettävässä kaupungin leasing-ajoneuvossa olisi GPS-paikannin.

Tieliikennelain kokonaisuudistus

Hallitus on tehnyt hallituksen esityksen HE180/2017 tieliikennelainsäädäntöön ja siihen liittyviksi laiksi. Eduskunta hyväksyi 26.6.2018 hallituksen esityksen. Tieliikennepakettiin liittyvässä eduskunnan vastauksessa todetaan uudenlainen tulkinta kotihoidon pysäköintiin kaupungeissa. Tämä tulee huomioida etsittäessä ratkaisuja kotihoidon pysäköintiongelmiiin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kokonaisratkaisua kotihoidon hoitajien pysäköintiongelmiiin etsitään koko kaupungin laajuisesti. Hoitajien ja lääkäreiden kotikäyntejä tehdään myös kotisairaalasissa. Ratkaisuja pysäköintiin tulee käsitellä kokonaisuutena sekä kotihoidon että kotisairaalan henkilökunnan osalta.

Kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan 14.8.2018 esittänyt, että Helsinki selvittäisi hoitajien kotona tehtävän asiakastyön kokemukset pysäköintipaikkatilanteesta ja että Helsinkiin kehitetään asiakkuuskortteihin asiointipysäköintipaikkajärjestelmä. Sosiaali- ja terveyslautakunta on samaa mieltä selvityksen tekemisestä ja yhteisestä ratkaisujen etsimisestä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Jokapäiväinen parkkipaikan hakeminen on ylimääräinen ja turha paineen aihe kotihoidon kotikäynnillä. Sillä on negatiivisia työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia hoitajille, jotka tekevät asiakastyötä asiakkaiden kotona. Pysäköintipaikan etsimiseen kuluva aika on aina pois asiakkaiden luona käytetystä ajasta.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 17 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien korttelikohtaisia parkkipaikkoja kotihoidon ja -palvelun työntekijöille 24.8.2018 mennessä. Lausuntopyyntö on osoitettu myös kaupunkiympäristölautakunnalle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

21.08.2018

Asia/10

Liitteet

- 1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite kotiasiakastyötä tekevien pysäköintikokemusten selvittämisestä ja asioimispysäköinti mahdollisuudes
- 2 Esitys kaupunkiympäristölautakunnan lausunnoksi 14.8.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano